

การใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์
เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
People's Utilization Green Area in Bang khae Phirom Park,
Bangkae District, Bangkok Metropolitan

นพพล ร้อยอำแพง* กิตติชัย รัตน์ะ อภิชาติ ภัทรธรรม
Noppol Royamphang*, Kitichai Rattana, Apichart Pattaratuma
อาจารย์ประจำคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร^{*2,3}
Faculty of Forest, Kasetsart University, Chatuchak, Bangkok
Noppol.roy@gmail.com

Received: November 1, 2023

Revised: January 17, 2024

Accepted: April 24, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมและข้อมูลทั่วไปของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาปัจจัยความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร นำไปสู่การพัฒนาการใช้พื้นที่สีเขียวให้ดียิ่งขึ้นในสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ อำเภอบางแค กรุงเทพมหานคร ข้อมูลถูกเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียว ของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ กับประชากรศึกษาที่มีการเข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ 391 คน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานประกอบด้วย t-test และ One Way ANOVA ด้วย F-test โดยกำหนดระดับนัยความสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ค่า p-value = 0.05) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบเชิงพหุคูณโดยวิธี Scheffeffe's method

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 56.5 เป็นเพศชาย (221 คน) มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 43 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 24.6 อยู่ในระดับมัธยมศึกษา อาชีพหลักของประชากรตัวอย่าง เป็นพนักงานทั่วไป โดยรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือนอยู่ที่ 20,861.38 บาท วัตถุประสงค์หลักในการใช้พื้นที่สีเขียว คือ การเดินเล่นและออกกำลังกาย ความถี่ในการใช้พื้นที่สีเขียวมากกว่า 16 วันต่อเดือน ความพึงพอใจของการใช้พื้นที่สีเขียวในสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ อำเภอบางแค กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.04 แบ่งเป็นการสำรวจ 4 ด้าน คือ 1) ด้านความพึงพอใจในพื้นที่สีเขียว อยู่ในระดับพึงพอใจมากมีค่าเฉลี่ยที่ 4.12 2) ด้านความพึงพอใจด้านภูมิทัศน์ของสวนอยู่ในระดับพึงพอใจมากมีค่าเฉลี่ยที่ 4.03 3) ด้านความพึงพอใจในชนิดของต้นไม้ในสวนอยู่ในระดับพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยที่ 3.99 และ 4) ด้านความพึงพอใจในสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยที่ 4.01 ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่เข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ อำเภอบางแค กรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน และความถี่ในการเข้ามาใช้ประโยชน์

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ ประชาชน การใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียว สวนสาธารณะบางแคภิรมย์
กรุงเทพมหานคร

Abstract

This research aimed to study the socio-economic characteristics, general information, satisfaction levels, and factors influencing public satisfaction with the utilization of green spaces in Bang Khae Phirom Park, Bang Khae District, Bangkok. The data were collected using a structured questionnaire administered to 391 park users. Statistical analysis methods, including t-tests and one-way ANOVA with F-tests, were employed at a significance level of 0.05 ($p\text{-value} = 0.05$), along with multiple comparisons using Scheffé's method.

The findings revealed that 56.5% of the respondents were male (221 individuals), with an average age of 43 years. Most respondents had a secondary school education and were employed in general occupations, with an average monthly household income of 20,861.38 baht. The primary purposes for utilizing the green space were walking, jogging, and cycling for exercise, with over 16 visits per month reported by the majority.

Overall, public satisfaction with the green space utilization of Bang Khae Phirom Park was high, with an average score of 4.04. Satisfaction levels were assessed across four dimensions: (1) Green space satisfaction: High level, with an average score of 4.12; (2) Landscape satisfaction: High level, with an average score of 4.03; (3) Vegetation satisfaction: High level, with an average score of 3.99; and (4) Facilities satisfaction: High level, with an average score of 4.01. Factors influencing satisfaction included gender, age, primary occupation, monthly income, frequency of park usage, and the purpose of using the green space.

Keywords: Satisfaction, People, Green Area Utilization, Bang Kae Pirom Park Bangkok

บทนำ

ปัจจุบันกรุงเทพมหานคร ถือเป็นเมืองที่มีการพัฒนาและความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทั้งทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และประชากร ทว่าการเจริญเติบโตของเมืองทำให้เกิดปัญหาที่ตามมา คือ ความแออัดของพื้นที่ การจราจรติดขัด มลภาวะทางอากาศ สาธารณูปโภคที่ไม่เพียงพอ น้ำเน่าอากาศเสียเสียงดัง และฝุ่นละอองกระจายตัว สิ่งเหล่านี้กระทบต่อสุขภาพของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม การเพิ่มพื้นที่สีเขียวจึงถือเป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นสำหรับประชาชน แต่ทว่าในปัจจุบันพื้นที่สีเขียวยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน รวมถึงการเข้าถึงพื้นที่สีเขียวมีความยากลำบากในบางพื้นที่ จึงจำเป็นต้องมีการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองเพื่อช่วยให้ประชาชนในเขตนี้มีทางเลือกในการพักผ่อนและหย่อนใจ การสร้างพื้นที่สีเขียวนี้ไม่เพียงช่วยกรอง

มลพิษและสร้างสุขภาพกายและจิตที่แข็งแรง แต่ยังเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่มีคุณค่า สวยงาม และสะดวกสบายในการเข้าถึง

สวนสาธารณะ จึงถือเป็นบทบาทที่สำคัญและเป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการเป็นสถานที่พักผ่อนสำหรับชุมชนในเขตเมืองที่มีการแออัดมาก ที่นี้ไม่เพียงเป็นพื้นที่ที่ให้ผู้พักอาศัยมีโอกาสพักผ่อนและคลายร้อน แต่ยังเสริมสร้างบรรยากาศที่ช่วยลดความเครียดและอารมณ์ที่ตึงเครียด ที่มีต้นไม้ ไม้ดอก และไม้ประดับทำให้เกิดความร่มรื่นและสวยงามที่สร้างความสุขให้กับประชาชนในเขตเมือง การมีพื้นที่สีเขียวที่มีต้นไม้เป็นจำนวนมาก ไม้ดอก และไม้ประดับ มีผลทำให้สวนสาธารณะเป็นสถานที่ที่น่าทึ่งและสะดุดตาไม่เพียงเพื่อการพักผ่อนเท่านั้น แต่ยังเพื่อเสริมสร้างความสวยงามและความสบายตาสำหรับประชาชนที่ใช้ประโยชน์ นอกจากนี้สวนสาธารณะยังเป็นสถานที่ ที่มีการไหลเวียนของอากาศอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งช่วยบรรเทาอากาศที่อับอ้าวในพื้นที่ย่าน และยังเป็นสถานที่ทำกิจกรรมกลางแจ้งต่าง ๆ เช่น เครื่องออกกำลังกาย การวิ่ง การปั่นจักรยาน และ สนามเด็กเล่นทำให้ประชาชนในเขตเมืองได้มีโอกาสในการใช้ประโยชน์จากพื้นที่สาธารณะ

สวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ถือเป็นอีกหนึ่งสวนที่ให้บริการประชาชนชาวกรุงเทพฯ ได้ใช้บริการ โดยเปิดให้บริการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 ตั้งอยู่ใน ซอยเพชรเกษม 69 (คลองขวาง) เนื้อที่ 72 ไร่ โดยเป็นพื้นที่ ทางเดิน-วิ่งออกกำลังกาย เส้นทางจักรยาน สวนสุขภาพ ลานติดตั้งเครื่องออกกำลังกายกลางแจ้ง ศาลาพักผ่อน สนามกีฬา สนามเด็กเล่น บึงน้ำธรรมชาติ อาคารห้องสุขา 3 อีกทั้งยังมีการก่อสร้างสัญลักษณ์เพื่อระลึกถึงการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ภายใต้แนวคิด “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” โดยนำแนวคิดจาก 3 เสาหลักอาเซียน ได้แก่ เสาที่ 1 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เสาที่ 2 ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และเสาที่ 3 ประชาคมความมั่นคง อาเซียน ดำเนินการก่อสร้างวงเวียนทางเข้าแกนอาเซียนและลานอาเซียน (ลานจัดแสดงอนุสาวรีย์) นอกจากนี้ยังจัดสรรพื้นที่จำนวน 4 ไร่ 3 งาน ให้เป็นสวนสุนัข (Dog Park) แห่งที่ 2 ของกรุงเทพมหานคร (สำนักงานสวนสาธารณะบางแคภิรมย์, 2566)

โดยอยู่ภายใต้การดูแลของ หน่วยงานสิ่งแวดล้อม สำนักงานสวนสาธารณะ กรุงเทพมหานคร (สำนักงานสวนสาธารณะ สำนักสิ่งแวดล้อม, 2566) แต่เนื่องจากสภาพพื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ มีประชาชนเข้ามาใช้บริการเป็นจำนวนมาก ทำให้สภาพพื้นที่ภายในเกิดปัญหาในด้านความพึงพอใจด้านต่าง ๆ คือ ด้านพื้นที่สีเขียว ด้านรูปแบบภูมิทัศน์ ด้านชนิดพันธุ์ไม้ รวมถึงด้านสิ่งอำนวยความสะดวก การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จึงดำเนินการเพื่อศึกษาระดับกับความพึงพอใจของประชาชนที่เข้ามาใช้ในแต่ละด้าน เพื่อนำมาซึ่งการพัฒนา ปรับปรุง และการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในด้านต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่ หน่วยงาน กรุงเทพมหานคร สำนักสิ่งแวดล้อม สำนักงานสวนสาธารณะ เพื่อไปพัฒนาและปรับปรุงให้เกิดประโยชน์และความพึงพอใจต่อประชาชนผู้เข้ามาใช้บริการพื้นที่สีเขียวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจสังคมและข้อมูลทั่วไปของประชาชนที่มาใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มาใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยความพึงพอใจของประชาชนที่มาใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดกลุ่มประชากรตัวอย่าง

1.1 ประชากรศึกษา คือ ประชาชนที่เดินทางมาใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวในพื้นที่สวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มิถุนายน-สิงหาคม พ.ศ. 2566

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้จำนวนประชากรที่เดินทางมาใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มิถุนายน-สิงหาคม พ.ศ. 2565 (สำนักงานสวนสาธารณะบางแคภิรมย์, 2566) ซึ่งได้มาจากการคำนวณโดยนำมาเฉลี่ยและนำค่าเฉลี่ยดังกล่าวมาใช้คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของ Yamane (1973) ที่ระดับนัยยะสำคัญทางสถิติ 0.05 ($p\text{-value}=0.05$) ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 391 ราย ดังสมการ (1)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (1)$$

กำหนดให้ n = จำนวนประชากรตัวอย่างของการศึกษา
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนของการศึกษา (เท่ากับ 0.05)
 N = จำนวนประชาชนเฉลี่ยช่วงเดือน มิถุนายน-สิงหาคม พ.ศ. 2565
 (จำนวน 17,190 คน)

เมื่อแทนค่าในสูตร ปรากฏว่าได้จำนวนประชาชนตัวอย่าง เท่ากับ 390.90 ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดการเก็บข้อมูลกับประชากรตัวอย่างสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ รวมทั้งสิ้นจำนวน 391 คน ทั้งนี้การวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชาชนกลุ่มตัวอย่างในช่วงเวลา 3 เดือน ผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชาชนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนที่เหมาะสม โดยใช้สูตรการคำนวณตามสัดส่วนที่เหมาะสม โดยใช้สูตรการคำนวณสัดส่วนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมของสุงขจ จามิกร (2526) ดังสมการ (2)

$$n_i = n \frac{N_i}{N} \quad (2)$$

กำหนดให้ n_i = จำนวนประชาชนของเดือน i
 n = จำนวนประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา (391 คน)
 N_i = จำนวนประชาชนทั้งหมดของเดือน i
 N = จำนวนประชาชนของทั้ง 3 เดือน (51,57 คน)
 i = เดือนที่ทำการศึกษา มิถุนายน ถึง สิงหาคม 2565

จากการคำนวณจำนวนประชาชนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรข้างต้น ทำให้ได้จำนวนประชาชนกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายเดือน ดังปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชาชนที่เข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่สวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม 2565 และสัดส่วนกลุ่มประชาชนในการเก็บตัวอย่าง

ลำดับ	เดือน / พ.ศ. 2565	จำนวนประชาชนที่เข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่ (คน)	สัดส่วนในการเก็บตัวอย่าง (คน)
1	มิถุนายน	15,476	117
2	กรกฎาคม	17,548	133
3	สิงหาคม	18,546	141
รวม		51,570	391

ที่มา: สำนักงานสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ (2566)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียว ของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

3. การสร้างและการทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการจัดทำแบบสอบถามจากการศึกษาแนวคิด ผลงานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและจัดทำร่างแบบสอบถามให้มีคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และครอบคลุมตัวแปรอิสระ ตัวแปรตามของการศึกษาวิจัย โดยแบ่งเนื้อหาของแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. การวัดระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียว

การวัดระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักของข้อคำถามส่วนนี้ เป็นคำถามแบบประเมินค่าตามมาตรวัดของ Likert's Scale (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2526) โดยคำถามแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกตอบข้อละ 5 คำตอบ และมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับความพึงพอใจ ระดับคะแนนที่ได้

พึงพอใจมากที่สุด 5 คะแนน

พึงพอใจมาก 4 คะแนน

พึงพอใจปานกลาง 3 คะแนน

พึงพอใจน้อย 2 คะแนน

พึงพอใจน้อยที่สุด 1 คะแนน

จากเกณฑ์คะแนนดังกล่าวข้างต้นสามารถนำมาจัดแบ่งอันตรภาคชั้นออกเป็น 5 ชั้น และนำมากำหนดความหมายของระดับความพึงพอใจแต่ละอันตรภาคชั้นได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41–4.20 หมายถึง ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21–5.00 หมายถึง ประชาชนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นการนำแบบสอบถามที่จัดสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการทดสอบและแก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) กับประชาชนที่เดินทางมาใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ในช่วงระหว่าง เดือนมิถุนายน-สิงหาคม พ.ศ. 2566 โดยเน้นเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชาชนที่ได้ดำเนินกิจกรรมการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่เสร็จแล้ว ใช้วิธีการเก็บข้อมูลกับประชากรตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling) ซึ่งหาช่วงการสุ่มตัวอย่างโดยนำจำนวนประชากร หาค่าด้วยจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง $(17,190 \div 391)$ จะได้ช่วงของการสุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 43.96 ปัดเศษให้เป็นจำนวนเต็มเท่ากับ 44 คน และหาหน่วยตัวอย่างลำดับแรกมาสุ่มหาหมายเลขเริ่มต้น (Random Start) โดยวิธีการสุ่มตัวเลขอย่างง่าย โดยสมมุติว่าสุ่มตัวเลขเลือกหมายเลข 9 ดังนั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรตัวอย่างจะเริ่มต้นจากลำดับของผู้ที่เข้ามาบริการภายในสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ ได้แก่ ผู้เข้าใช้บริการสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ ลำดับที่ 9 และเลขลำดับต่อไปให้ตัวเลขตั้งต้นบวกด้วยเลขของช่วงการสุ่ม ได้แก่ 44 ทำให้ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่างตามลำดับดังนี้ ลำดับ 9 44 53 62 จนครบของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 391 คน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ใช้สำหรับการวิเคราะห์ ดังนี้ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าเฉลี่ย (Mean) และตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่สองเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

6.2 สถิติเชิงวิเคราะห์ (Statistical Analysis) ใช้สำหรับการวิเคราะห์ ดังนี้ ตามความวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่สามเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติที (t-test) กับตัวแปรอิสระแบบแบ่งกลุ่ม 2 กลุ่ม และใช้สถิติ One-Way Anova หรือสถิติเอฟ (F-test) กับตัวแปรอิสระที่แบ่งกลุ่มตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป กำหนดนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05 ($p\text{-value} = 0.05$) หรือที่ระดับความน่าเชื่อถือทางสถิติร้อยละ 95 และวิเคราะห์เปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison Test) ด้วยวิธีการของ Scheffe (Scheffe's Method) (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2542)

ผลการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และข้อมูลทั่วไปของประชาชนกลุ่มตัวอย่างสามารถแสดงผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 ข้อมูลลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และข้อมูลทั่วไปของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียว
 ของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

รายการข้อมูล	จำนวน (n = 391)	ร้อยละ	หมายเหตุ
เพศ			
ชาย	221	56.5	
หญิง	170	43.5	
อายุ			
ไม่เกิน 30 ปี	97	24.8	เฉลี่ย 43.32 ปี
31-40 ปี	93	23.8	มากที่สุด 77 ปี
41-50 ปี	84	21.5	น้อยที่สุด 19 ปี
51 ปี ขึ้นไป	117	29.9	S.D. = 14.12
สถานภาพการสมรส			
โสด	135	34.5	
สมรส	205	52.5	
หย่า/หม้าย	51	13.0	
ระดับการศึกษา			
ไม่ได้เข้ารับการศึกษ	30	7.7	
ประถมศึกษา	87	22.3	
มัธยมศึกษา	96	24.6	
ปวช./ปวส./อนุปริญญา	57	14.6	
ปริญญาตรี	92	23.5	
ปริญญาโท-เอก	29	7.4	
อาชีพหลัก			
ไม่มีอาชีพหลัก (นักเรียน นิสิต)	23	5.9	
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	35	9.0	
พนักงานบริษัทเอกชน	78	19.9	
ค้าขาย	71	18.2	
รับจ้างทั่วไป	86	22.0	
ทำธุรกิจส่วนตัว	68	17.4	
เกษตรกร	8	2.0	
อื่น ๆ (แม่บ้าน/บ้านาญ)	22	5.6	
รายได้ต่อเดือน			
ไม่เกิน 10,000 บาท	109	27.9	เฉลี่ย 20,861.38 บาท

รายการข้อมูล	จำนวน (n = 391)	ร้อยละ	หมายเหตุ
10,001-15,000 บาท	107	27.4	มากที่สุด 150,000 บาท
15,001-20,000 บาท	63	16.1	น้อยที่สุด 0 บาท
20,001 บาท ขึ้นไป	112	28.6	S.D. = 18704.62
วัตถุประสงค์หลักของการเดินทางมาใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียว			
ผ่านเข้ามาโดยบังเอิญ	4	1.0	
เดิน-วิ่งออกกำลังกาย	254	65.0	
พักผ่อนหย่อนใจ	81	20.7	
ชมทิวทัศน์ทั่วไปในพื้นที่	35	9.0	
เล่นกีฬา	17	4.3	
อื่น ๆ	-	-	
ความถี่ในการเดินทางมาใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียว			
1-5 ครั้ง/เดือน	64	16.4	เฉลี่ย 13.23 ครั้ง/เดือน
6-10 ครั้ง/เดือน	124	31.7	มากที่สุด 31 ครั้ง/เดือน
11-15 ครั้ง/เดือน	73	18.7	น้อยที่สุด 2 ครั้ง/เดือน
16 ครั้ง/เดือน ขึ้นไป	130	33.2	S.D. = 7.25

จากตารางที่ 2 สามารถอธิบายได้ดังนี้ 1. ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และข้อมูลทั่วไปของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือเพศชาย ร้อยละ 56.5 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 43.5 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีอายุไม่เกิน 30 ปี ร้อยละ 24.8 ช่วงอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 23.8 ช่วงอายุ 41-50 ปี ร้อยละ 21.5 ช่วงอายุมากกว่า 51 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 29.9 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีสถานภาพการโสด ร้อยละ 34.5 สถานภาพสมรส ร้อยละ 52.5 สถานภาพหย่า/หม้าย ร้อยละ 13.0 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีระดับการศึกษา ไม่ได้เข้ารับการศึกษาร้อยละ 7.7 ประถมศึกษา ร้อยละ 22.3 มัธยมศึกษา ร้อยละ 24.6 ปวช./ปวส./อนุปริญญา ร้อยละ 14.6 ปริญญาตรี ร้อยละ 23.5 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 22.0 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 19.9 อาชีพค้าขาย ร้อยละ 18.2 อาชีพธุรกิจส่วนตัว 17.4 อาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 9.0 ไม่มีอาชีพหลัก (นักเรียน/นักศึกษา) ร้อยละ 5.9 อาชีพอื่น ๆ (แม่บ้าน/บ้านานู) ร้อยละ 5.6 และอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 2.0 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ร้อยละ 27.9 รายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 27.4 รายได้ต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 16.1 รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 28.6 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีวัตถุประสงค์ของการใช้พื้นที่สีเขียว เดิน-วิ่งออกกำลังกาย ร้อยละ 65.0 พักผ่อนหย่อนใจ ร้อยละ 20.7 ชมวิวทิวทัศน์ทั่วไปในพื้นที่ ร้อยละ 9.0 เล่นกีฬา ร้อยละ 4.3 ไม่มีวัตถุประสงค์หลัก ร้อยละ 1.0 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีความถี่เข้ามาใช้ประโยชน์ มากกว่า 16 ครั้ง/เดือน คิดเป็นร้อยละ 33.2 ใช้ประโยชน์ 11-15 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 18.7 ใช้ประโยชน์ 6-10 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 31.7 ใช้ประโยชน์ 1-5 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 16.4

2. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่ทำการศึกษามีส่วนใหญ่ได้คะแนนความพึงพอใจมากที่สุด (101-120 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 53.7 รองลงมาคะแนนความพึงพอใจมาก (82-100 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 22.8 คะแนนความพึงพอใจปานกลาง (63-81 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 18.9 คะแนนความพึงพอใจน้อย

(44–62 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 4.1 และคะแนนความพึงพอใจน้อยที่สุด (24–43 คะแนน) คิดเป็นร้อยละ 0.5 โดยคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ที่ 96.88 คะแนน คะแนนความพึงพอใจมากที่สุดอยู่ที่ 120 คะแนน และคะแนนความพึงพอใจน้อยที่สุดอยู่ที่ 41 คะแนน ดังปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คะแนนความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

คะแนนความพึงพอใจ	จำนวน (n = 391)	ร้อยละ	หมายเหตุ
พึงพอใจน้อยที่สุด (24-43 คะแนน)	2	0.5	เฉลี่ย 96.88 คะแนน
พึงพอใจน้อย (44-62 คะแนน)	16	4.1	มากที่สุด 120 คะแนน
พึงพอใจปานกลาง (63-81 คะแนน)	74	18.9	น้อยที่สุด 41 คะแนน
พึงพอใจมาก (82-100 คะแนน)	89	22.8	S.D. = 19.28
พึงพอใจมากที่สุด (101-120 คะแนน)	210	53.7	

ทั้งนี้ เมื่อนำคะแนนการตอบคำถามความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ของประชาชนกลุ่มตัวอย่างมาหาค่าเฉลี่ยตามรายด้านเพื่อบ่งบอกระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจที่มีต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 สามารถจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้ 1) ด้านพื้นที่สีเขียว ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.12 2) ด้านรูปแบบการจัดการภูมิทัศน์ ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.03 3) ด้านชนิดพันธุ์ไม้ (ไม้ยืนต้น) ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.99 และ 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.01 ดังปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

ความพึงพอใจ (รายด้าน)	Mean	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านพื้นที่สีเขียว	4.12	0.86	ระดับมาก
2. ด้านรูปแบบการจัดการภูมิทัศน์	4.03	0.95	ระดับมาก
3. ด้านชนิดพันธุ์ไม้ (ไม้ยืนต้น)	3.99	0.90	ระดับมาก
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.01	0.81	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยในภาพรวม	4.04	0.80	ระดับมาก

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยพบว่าผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏดังต่อไปนี้

3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์ของพื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน โดย (เพศชาย) ทำการศึกษากลุ่มประชากร 221 คน (Mean = 3.920 และ S.D. 0.819) และ (เพศหญิง) ทำการศึกษากลุ่มประชากร 170 คน (Mean = 4.189 และ S.D. 0.757) พบว่าค่านัยสำคัญทางสถิติ (p-value) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.001 ($t = -3.318$) แสดงว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์ของพื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน โดยผู้ศึกษาได้ทำการแบ่งช่วงอายุของประชาชนเป็น 4 ช่วง ได้แก่ 1) กลุ่มประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี 2) กลุ่มประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี 3) กลุ่มประชาชนที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี และ 4) กลุ่มประชาชนที่มีอายุระหว่าง 51 (Mean = 4.010, 4.446, 3.911, 3.824 ตามลำดับ) พบว่าค่านัยสำคัญทางสถิติ (p-value) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ >0.001 ($F = 12.536$) แสดงว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3.3 ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์ของพื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันโดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพสมรสของผู้เข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวภายในสวน ได้แก่ โสด, สมรส, หย่า/ม้าย (Mean = 3.988, 4.086, 3.967 ตามลำดับ) พบว่าค่านัยสำคัญทางสถิติ (p-value) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.441 ($F = 0.821$) แสดงว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3.4 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์ของพื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันโดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเปรียบเทียบระดับการศึกษาสูงสุด ได้แก่ ไม่ได้รับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช. ปวส. อนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก (Mean = 4.033, 3.920, 4.060, 4.122 ตามลำดับ) พบว่าค่านัยสำคัญทางสถิติ (p-value) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.330 ($F = 1.146$) แสดงว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3.5 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์ของพื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเปรียบเทียบอาชีพหลัก ได้แก่ ไม่มีอาชีพหลัก (นักเรียน นิสิต) แม่บ้าน บำนาญ รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ค้าขาย ทำธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป เกษตรกรรม (Mean = 3.397, 4.105, 4.133, 4.119 ตามลำดับ) พบว่าค่านัยสำคัญทางสถิติ (p-value) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ >0.001 ($F = 11.655$) แสดงว่า ประชาชนที่มีอาชีพหลักแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญ

3.6 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์ของพื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเปรียบเทียบรายได้ ได้แก่ ไม่เกิน 10,000 บาท 10,001-15,000 บาท 15,001-20,000 บาท 20,001 บาท ขึ้นไป (Mean

= 3.822, 4.187, 4.354, 3.925 ตามลำดับ) พบว่าค่านี้สำคัญทางสถิติ (p-value) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ >0.001 ($F = 8.283$) แสดงว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3.7 ประชาชนที่มีวัตถุประสงค์ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์ของพื้นที่สีเขียว สวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษากับเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ ได้แก่ พักผ่อนหย่อนใจ ชมทิวทัศน์ทั่วไปในพื้นที่ ไม่มีวัตถุประสงค์หลัก เดิน-วิ่ง ออกกำลังกาย เล่นกีฬา (Mean = 4.131, 3.995 ตามลำดับ) พบว่าค่านี้สำคัญทางสถิติ (p-value) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.122 ($t = 1.551$) แสดงว่า ประชาชนที่มีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3.8 ประชาชนที่มีความถี่ในการเข้ามาใช้ประโยชน์ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์ของพื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษากับเปรียบเทียบความถี่ในการเข้ามาใช้ประโยชน์ ได้แก่ ความถี่น้อย (1-15 ครั้ง/เดือน) ความถี่มาก (มากกว่า 15 ครั้ง/เดือน) (Mean = 4.197, 3.820 ตามลำดับ) พบว่าค่านี้สำคัญทางสถิติ (p-value) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ <0.01 ($t = 4.717$) แสดงว่า ประชาชนที่มีความถี่ในการเข้ามาใช้ประโยชน์แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 5 สรุปผลการทดสอบหาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชน ต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

ตัวแปรอิสระ	t-test	F-test	p-value
1. เพศ	-3.318		0.001*
2. อายุ		12.536	$< 0.001^{**}$
3. สถานภาพสมรส		0.821	0.441
4. ระดับการศึกษา		1.146	0.330
5. อาชีพหลัก		11.655	$< 0.001^{**}$
6. รายได้ต่อเดือน		8.283	$< 0.001^{**}$
7. วัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียว	1.551		0.122
8. ความถี่ในการทำกิจกรรมการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียว	4.717		$< 0.001^{**}$

* p-value < 0.05 , ** p-value < 0.01

สรุปผลการวิจัย

1. ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีส่วนใหญ่ร้อยละ 56.5 เป็น เพศชาย อายุเฉลี่ย 43 ปี มีสถานภาพการสมรสเฉลี่ย ร้อยละ 52.5 มีระดับการศึกษาอยู่ในช่วงมัธยมศึกษา อาชีพหลักรับจ้างทั่วไป รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 20,861.38 บาท มีวัตถุประสงค์ในการ เดิน-วิ่งออกกำลังกาย ความถี่เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ มากกว่า 16 ครั้ง/เดือน

2. ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีความพึงพอใจในการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะ บางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 53.7 มีความพึงพอใจมาก ร้อยละ 22.8 มีความพึงพอใจปานกลาง ร้อยละ 18.9 มีความพึงพอใจน้อย ร้อยละ 4.1 มีความพึงพอใจน้อยที่สุด ร้อยละ 0.5 โดยการสำรวจจำแนกเป็น 1) ด้านพื้นที่สีเขียว 2) ด้านรูปแบบการจัดการภูมิทัศน์ 3) ด้านชนิดพันธุ์ (ไม้ยืนต้น) และ 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

3. ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนที่เข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะ บางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพหลัก รายได้หลัก ความถี่ในการทำกิจกรรม การใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียว

อภิปรายผล

1. ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกชัย แสนดี (2556) ภาณุมาศ สามสีเนียม (2559) บทมากร ศรีสุวรรณ (2560) ชุมพร ขาวผ่อง (2561) มณเฑียร วิริยะพันธุ์ (2562) และวนาลี วิริยะพันธุ์ (2563) โดยเนื่องมาจากประชาชนส่วนใหญ่ที่เข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียว มีวัตถุประสงค์ในการเดิน-วิ่ง ออกกำลังกาย รวมถึงใช้พื้นที่ของสวนสาธารณะเป็นที่สำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งรวมถึงการมีพื้นที่ของสภาพแวดล้อมที่มีความเหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์และภูมิทัศน์ ที่มีการจัดการพื้นที่ให้มีความสวยงามของชนิดพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ รวมถึงการจัดการดูแลตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ให้มีความร่มรื่นโดยรวมเงาของต้นไม้ การจัดการตัดแต่งกิ่งไม้แห้งเพื่อความปลอดภัยของประชาชนที่เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการใช้ประโยชน์เป็นอย่างดี จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้ประชาชนที่เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีระดับความพึงพอใจมากตามปัจจัยดังกล่าวมาข้างต้น

2. เพศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะ บางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพงษ์ ดิษฐ์บรรจง (2563) โดยกลุ่มประชาชนที่เป็นเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เนื่องจากเพศหญิงมีความต้องการในการดูแลสุขภาพมากกว่า และมีความสนใจในเรื่องของการรักษารูปร่างมากกว่ากลุ่มประชาชนเพศชาย

3. อายุ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะ บางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพงษ์ ดิษฐ์บรรจง (2563) โดยกลุ่มประชาชนช่วงที่มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป ความพึงพอใจต่อการประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์มากที่สุด เนื่องจากกลุ่มประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป มีความสนใจในเรื่องของการดูแลสุขภาพ มีช่วงเวลาว่างรวมถึงการได้พบปะสังสรรค์จากการรวมตัวทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในพื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ มากกว่ากลุ่มประชาชนในช่วงอายุอื่น ๆ

4. อาชีพหลัก เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย แสนดี (2556) โดยอาชีพหลักที่มากที่สุดคือ รับจ้างทั่วไป เนื่องจากสถานที่ของสวนสาธารณะอยู่ใกล้กับแหล่งชุมชน รวมทั้งสถานที่ตั้งของพื้นที่สวนสาธารณะบางแคภิรมย์เป็นพื้นที่ปริมณฑล ทำให้มีผู้คนที่มีอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นอาชีพรับจ้างทั่วไปมากกว่าอาชีพอื่น ๆ

5. รายได้หลัก เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย แสนดี (2556) ศิริพงษ์ ดิษฐ์บรรจง (2563) โดยกลุ่มประชาชนที่มีรายได้มากที่สุดอยู่ที่ 20,001 บาทขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์มากกว่าประชาชนที่มีรายได้หลักต่อเดือนน้อย เนื่องจากผู้ที่มีรายได้หลักต่อเดือนมาก มีความพร้อมในด้านการเงินที่สามารถจ่ายค่าเดินทางรวมถึงอุปกรณ์ในการสนับสนุนการออกกำลังกายมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนน้อย

6. ความถี่ในการทำกิจกรรมการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียว เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพงษ์ ดิษฐ์บรรจง (2563) กลุ่มประชาชนที่เข้ามาใช้ประโยชน์ที่มีความถี่มากกว่า 16 ครั้ง/เดือน มีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เนื่องจากสถานที่ตั้งของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ มีลักษณะการเดินทางที่ง่าย ระยะเวลาในการเปิดสวนเปิดตั้งแต่ ช่วงเวลา 05.00 น. จนถึง 21.00 น. รวมถึงเปิดแม้กระทั่งไม่มีการหยุดปิดสวนแม้วันหยุด ทำให้ประชาชนที่มีความต้องการในการเข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่สวนสาธารณะบางแคภิรมย์ สามารถเข้ามาใช้ประโยชน์ได้บ่อยครั้ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำงานวิจัยนี้ไปใช้

1. ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 จากการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจของประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่านั้น ดังนั้นเจ้าหน้าที่สวนสาธารณะบางแคภิรมย์ จึงควรพิจารณาแก้ไข และปรับปรุง ประเด็นในข้อศึกษาที่มีระดับความพึงพอใจของประชาชนที่เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่สวนสาธารณะบางแคภิรมย์ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้าน โดยสามารถจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้ 1) ด้านพื้นที่สีเขียว ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.12 ประเด็นที่ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่ำกว่าประเด็นอื่น ๆ เช่น ความเหมาะสมด้านการจัดการพื้นที่สีเขียวในภาพรวมสำหรับใช้เป็นสถานที่เรียนรู้ธรรมชาติและการเล่นออกกำลังกาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ดังนั้น ควรเพิ่มเครื่องออกกำลังกาย รวมถึงมีสถานที่สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในสวนสาธารณะ 2) ด้านรูปแบบการจัดการภูมิทัศน์ ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.03 ประเด็นที่ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่ำกว่าประเด็นอื่น ๆ เช่น สีสนของไม้ดอกและไม้ประดับ มีความหลากหลายทางชนิดพันธุ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ดังนั้น ควรมีการจัดสรรการสลับเปลี่ยนแปลงไม้ดอกไม้ประดับเพื่อยกระดับความพึงพอใจของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ 3) ด้านชนิดพันธุ์ไม้ (ไม้ยืนต้น) ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.99 ประเด็นที่ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่ำกว่าประเด็นอื่น ๆ เช่น ป้ายบ่งบอกถึงชื่อของพันธุ์ไม้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มความพึงพอใจของประชาชนที่เข้ามาใช้พื้นที่สวนสาธารณะ ควรมีการเพิ่มป้ายของข้อมูลของต้นไม้ภายในสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.01 ประเด็นที่ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่ำกว่าประเด็นอื่น ๆ เช่น ความเหมาะสมและเพียงพอของถังขยะ สำหรับให้บริการประชาชนที่เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ควรเพิ่มปริมาณถังขยะตามจุดที่เหมาะสมกับปริมาณของผู้เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ ความเหมาะสมและเพียงพอของเส้นทางเดิน-วิ่งออกกำลังกาย สำหรับให้บริการประชาชนที่เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 มีอุปกรณ์ออกกำลังกายอยู่ใน

สภาพดี ไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้เข้ามาใช้ประโยชน์ของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 เป็นต้น

2. เพื่อนำไปสู่การยกระดับความพึงพอใจของประชาชนที่เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ ควรพิจารณาและนำเข้าสู่ข้อมูลปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความพึงพอใจ ดังนี้ เพศ: การสำรวจความพึงพอใจควรพิจารณาความต้องการและความสนใจที่แตกต่างกันของผู้ชายและผู้หญิงในการใช้ประโยชน์จากสวนสาธารณะ นำเสนอกิจกรรมหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่เข้ากับความต้องการของทั้งสองกลุ่ม อายุ: อายุของผู้ใช้บริการในสวนสาธารณะ มีการจัดกิจกรรมหรือบริการที่เหมาะสมสำหรับทุกช่วงอายุ เพื่อให้ทุกคนสามารถเพลิดเพลินและมีประสบการณ์ที่ดีในสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ อาชีพหลัก: การทราบประสบการณ์และความต้องการของกลุ่มอาชีพหลักที่เข้ามาใช้บริการ จะช่วยในการปรับปรุงบริการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้บริการนั้น ๆ รายได้ต่อเดือน สามารถช่วยในการปรับทรัพยากรหรือบริการที่เหมาะสมตามความสามารถทางการเงินของผู้ใช้ประโยชน์ ความถี่ที่เข้ามาทำกิจกรรมการใช้ประโยชน์ การวิเคราะห์ถึงปริมาณครั้งที่ผู้ใช้บริการเข้ามาใช้ประโยชน์จากสวนสาธารณะ จะช่วยให้ทราบถึงความนิยมและความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจนี้มีประสิทธิภาพสูงสุด ควรดำเนินการสำรวจโดยใช้วิธีทางสถิติและติดต่อสื่อสารกับประชาชนเพื่อเข้าใจความต้องการและความพึงพอใจของพวกเขาอย่างลึกซึ้ง การปรับปรุงและพัฒนาสวนสาธารณะที่มีพิจารณาถึงปัจจัยทั้งหมดนี้จะสามารถสร้างประสบการณ์ที่ดีและทันสมัยให้กับประชาชนที่ใช้บริการในสวนสาธารณะบางแคภิรมย์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเพียงแต่ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่เข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่สวนสาธารณะบางแคภิรมย์ ทั้งนี้การศึกษาเพิ่มเติมควรศึกษาวิจัยควรศึกษาวิจัยความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวของสวนสาธารณะแห่งอื่น ๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสอดคล้อง รวมถึงสามารถนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไข การวางแผนจัดการของการบริหารจัดการพื้นที่ของสวนสาธารณะที่อยู่ในการดูแลของ สำนักงานสวนสาธารณะ สำนักสิ่งแวดล้อม ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จากหลายฝ่าย ผู้ศึกษาจึงขอขอบคุณ ผศ.ดร.กิตติชัย รัตนะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ศ.ดร.อภิชาติ ภัทรธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้ความกรุณาแนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขงานวิจัยฉบับนี้ให้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้ศึกษาขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สวนสาธารณะบางแคภิรมย์ในการให้ข้อมูล รวมถึงการใช้สถานที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบคุณประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่เข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่สวนสาธารณะบางแคภิรมย์ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน-สิงหาคม 2566 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาที่ทุกท่านได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษานี้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- ชุมพร ขาวผ่อง. (2561). ความพึงพอใจของผู้มาเยือนที่มีต่อสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง: กรณีศึกษาหมู่เกาะรัง ตำบลเกาะหมาก อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- บทมากร ศรีสุวรรณ. (2560). ความพึงพอใจของผู้มาเยือนที่มีต่อสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการของอุทยานแห่งชาติเวียงโกศัย จังหวัดแพร่. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2542). สถิติวิจัย 1. กรุงเทพฯ: พี เอ็น การพิมพ์.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). ทศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ภานุมาศ สามสีเนียม. (2559). ความพึงพอใจของผู้มาเยือนต่อสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการของอุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง จังหวัดนครศรีธรรมราช. (การศึกษาค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- มณฑิร วิริยะพันธุ์. (2562). ความพึงพอใจของผู้มาเยือนที่มีต่อสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการของอุทยานแห่งชาติภูผาเทิบ จังหวัดมุกดาหาร. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- วนาลี วิริยะพันธุ์. (2563). ความพึงพอใจของผู้มาเยือนที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ จังหวัดอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- ศิริพงษ์ ดิษฐบรรจง. (2563). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการใช้ประโยชน์พื้นที่สีเขียวสโตร์ตำรวจเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- สำนักงานสวนสาธารณะ สำนักสิ่งแวดล้อม. (2566). สวนสาธารณะบางแคภิรมย์ กรุงเทพมหานคร. สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2566, จาก <http://office.bangkok.go.th/publicPark/Park39.asp>,
- สำนักงานสวนสาธารณะบางแคภิรมย์. (2566). ข้อมูลสถิติจำนวนประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในสวนสาธารณะบางแคภิรมย์ ประจำปี 2565. กรุงเทพฯ: สำนักงานสวนสาธารณะ สวนสาธารณะบางแคภิรมย์,
- สุมงกษ จามิกร. (2526). สถิติวิเคราะห์สำหรับงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เอกชัย แสนดี. (2556). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการด้านการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง. (การศึกษาค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- Yamane, T. (1973). Statistics : An Introductory Analysis. (3rd ed). Harper International Edition, Tokyo